

Szerzői jog mindenkinek

Disszeminációs Tréning
Erasmus Közalapítvány
Budapest, 2019. szeptember 24.

Dr. Lábody Péter

A szerzői jogi védelem tárgya

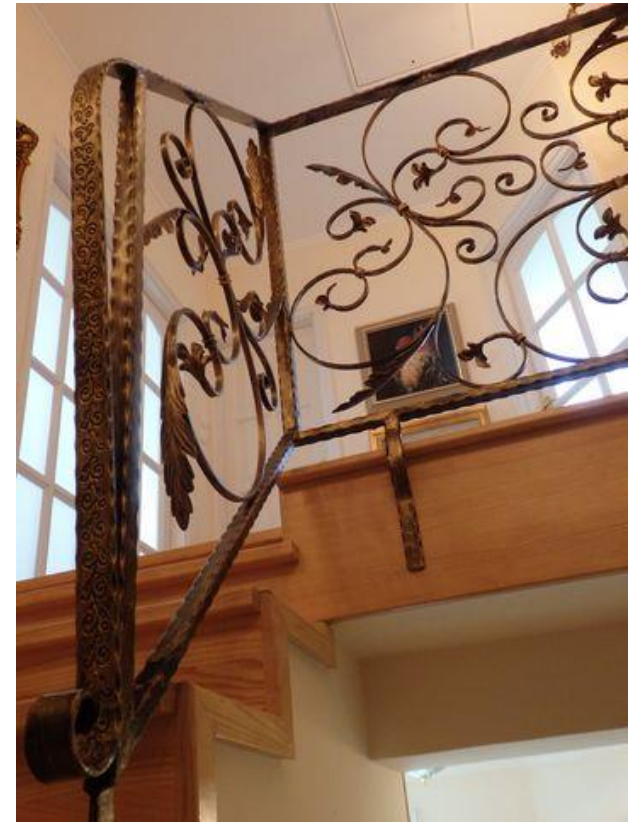
Két feltétel:

- © Irodalom/tudomány/művészet területén létrehozott alkotás
- © Egyéni, eredeti jelleg

Irodalmi-tudományos-művészeti alkotás

Szélesen értelmezendő a **gyakorlatban:**

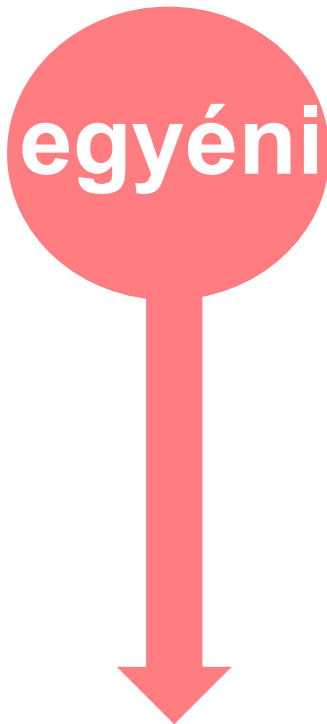
- Powerpoint prezentáció
- Óravázlat, tankönyv
- Módszertani útmutató
- Internetes portál, honlap;
- Sárgaréz öntvényű lépcsőkorlát..

A védelem másik feltétele:

a mű legyen egyéni - eredeti jellegű.

Az egyéni jelleg, vagyis az alkotás tere

Feltétele:

az alkotó számára
legyen **választási**
lehetőség a mű
megalkotásánál

VS.

Látom megkínzott arcotok
Csodás virágzó szátok
MAREYE MARIE
ANETTE LORIE
MIA s te szöke YETTE
hol vagytok
6 ifju hű lányok
DE
itt e
jajgás
szökőkút mellett
ez a galamb is ríva repked

Ó ég felé szökellő emlék? Hol van Raynal Billy Dalize
A sok barát aki még nemrég Szájamban régi méla iz
Velem volt harcol messi már Nevek zsongása andalítza
S a vízből haldokló sugar S hol van most Cremenitz merre jár
Álmos szemük pillant reám Mindannyian holtak talán
Hol van Brague s Max Jacob s hű Emlékkel telt meg fm a lekem
S Derain a hajnalzón szemű Sír a szökőkút is feletem

Harcolni mentek.ők minden hiába s most fönn csatáznak északon
Az éj lehullt Ó vértző tenger
Leander burjánzik vadon a kertekben körül harcok visága

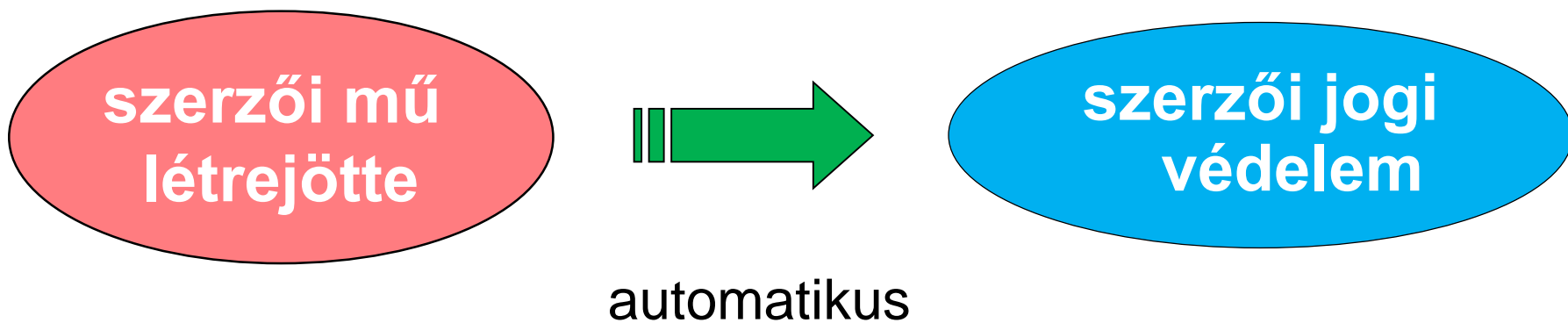

VS.

más-más mérce
alkalmazandó
műtípusonként

Szerzői jog keletkezése

@nincs **semmilyen formális követelmény**, pl: ©

@nincs szó „levédetésről”, nyilvántartásba vételről

A védelemből kizárt

- ötlet, elv elgondolás
- eljárás

$$\underline{v}_{MS} \left(-1 - 0; 1 - \frac{4}{3} \right) = \underline{v}_{MS} \left(-1; -\frac{1}{3} \right)$$

$$\underline{v}_{SK} \left(-\frac{3}{2} - (-1); \frac{5}{6} - 1 \right) = \underline{v}_{SK} \left(-\frac{1}{2}; -\frac{1}{6} \right)$$

- matematikai művelet
jogszáály, határozat
- sajtóközlemények
alapjául szolgáló hír,
történés
- tények

Szerző: az, aki a művet **megalkotta**.

- csak ember lehet, cégek, gépek nem
- a mű az ő engedélyével használható fel

Több szerző közreműködése az alkotásban

Közös művek

Az egyes részek nem használhatóak fel önállóan
(pl.: interjú)

Az egyes részek felhasználhatóak önállóan
(zene-szöveg külön)

Együttesen létrehozott művek

Nem lehetséges az egyes szerzők jogait külön-külön meghatározni

A szerzők jogai

Személyhez fűződő jogok

A mű nyilvánosságra hozatala

A név feltüntetése

A mű egységének védelme

Nem lehet átruházni őket és nem lehet lemondani róluk!

- Kiadványban megjelenés
- Online kitétel (pl. Facebook)
- Előadás, stb.

- Nem mindig
- Jogi személyre csak kivételesen vonatkozik (pl. hangfelvétel előállító, TV)

- Technikai jellegű „belenyúlás”
- Becsületre jó hírnévre sérelmes torzítás, csonkítás

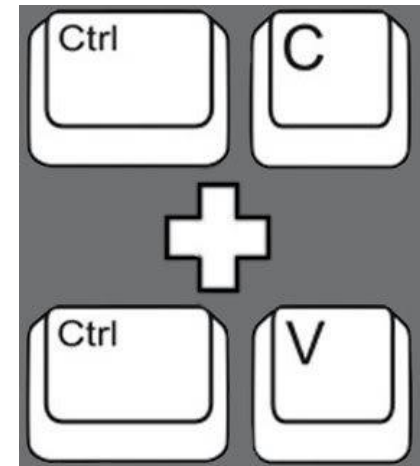
VAGYONI JOGOK

- biztosítják, hogy a művet csak a **szerző engedélyével** lehet felhasználni
- ezek alapján döntheti el a szerző, hogy kér-e **ellentételezést** a mű felhasználása után vagy nem
- a mű meghatározott **felhasználási módjaira** terjednek ki

Csak rendkívül szűk esetben lehet átruházni őket és nem lehet lemondani róluk!

Többszörözés

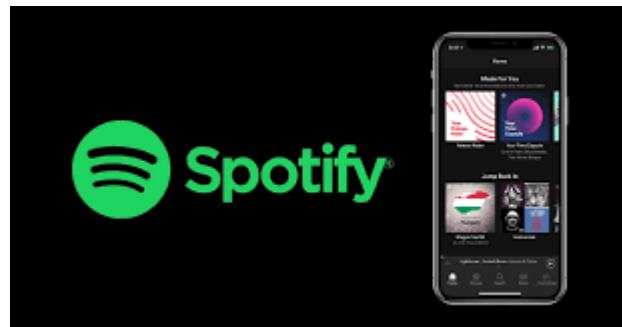
- Nyomtatás, fénymásolás
- Számítógépes másolatkészítés (beszkennelés, lementés, felhőbe feltöltés, pendrive-ra kiírás)
- Hang- vagy képfelvétel készítése előadásról, ezek másolása
- Kézírással másolás, begépelés
- Stb.

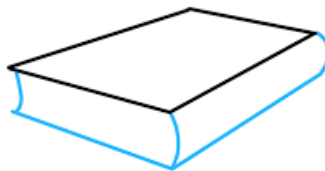
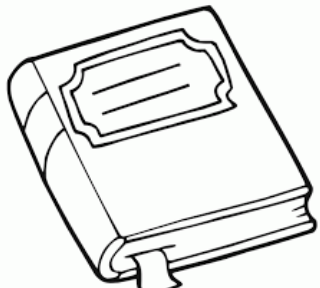
Terjesztés (kiadás)

A mű nyilvánossághoz közvetítése

Átdolgozás

A mű olyan jellegű megváltoztatása, amelynek eredményeképpen az eredeti műből új mű jön létre.

Előadás

Csak nyilvánosság esetén engedélyköteles!

shutterstock.com • 1018923836

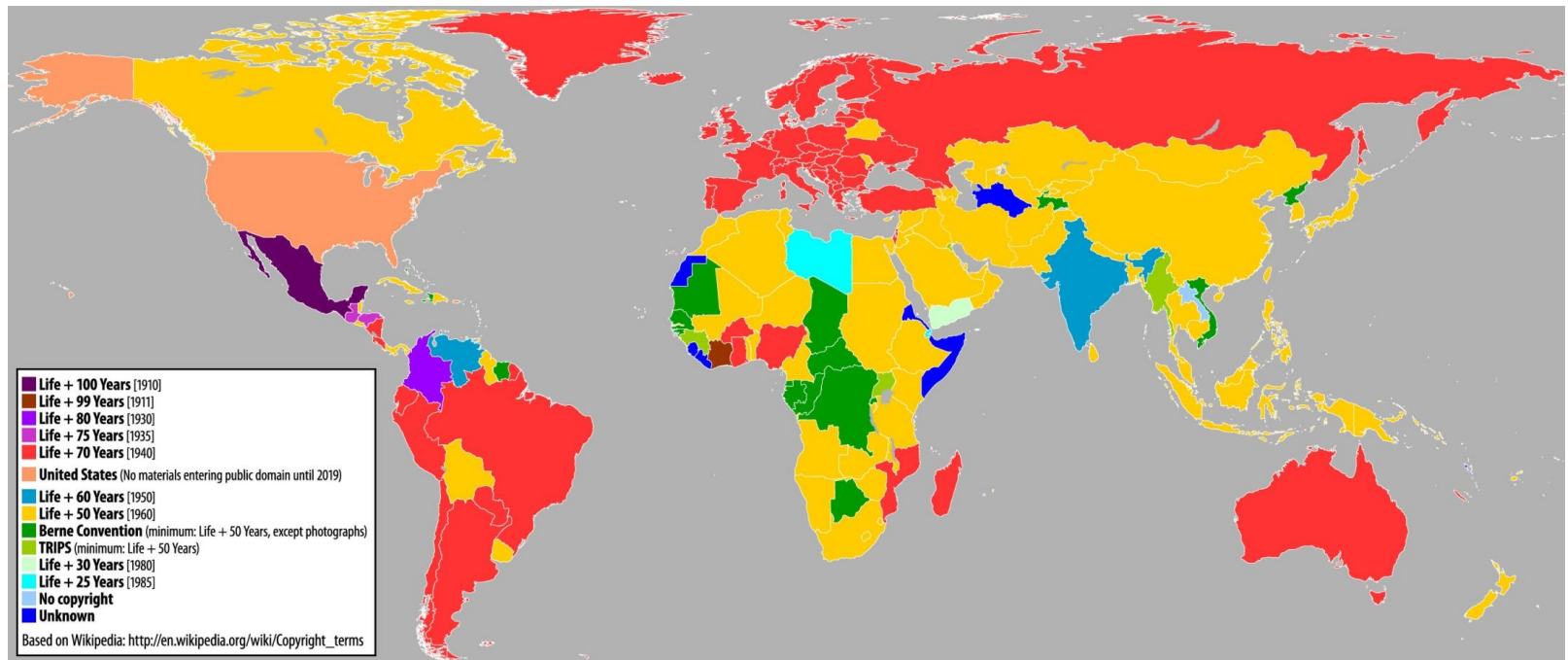
Kiállítás

A szerzői jog korlátai

Védelmi idő

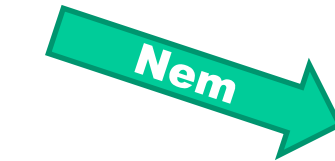
A szabályozás logikája

Szerzői jog által védett az alkotás?

(törvény hatálya, védelmi idő)

Adott cselekmény felhasználásnak minősül szerzői jogi szempontból?

Az adott felhasználás szabad felhasználás?

A szabad felhasználásokról általában

**Csak a törvényben
meghatározott
speciális
esetekben
alkalmazhatók.**

**A felhasználás
díjtalan, és ahhoz a
szerző engedélye
nem szükséges**

 Freedom

SZABAD FELHASZNÁLÁSI ESETEK

**MAGÁNCÉLÚ
MÁSOLÁS**

ÁTVÉTEL

IDÉZÉS

Fogyatékos
személyek
felhaszn.

archiválás

Vallási
rendez-
vény

**Panoráma
szabadság**

**Tudományos
ismeretterjesztő
előadás**

**Oktatási célú
szabad
felhasználás**

A szerzői művek felhasználása

A close-up photograph of a desk. In the foreground, a red pen with gold accents lies diagonally across a white document. To the left, a pair of black-rimmed glasses is partially visible. The document has the word "Contract" printed in a large, black, serif font. The background shows a yellow folder and other papers, suggesting a professional or legal setting.

Contract

A felhasználási szerződés

Főszabály: **írásbeli forma.**

- ✓ **Mű(vek)** meghatározása
- ✓ Felhasználás **területe, időtartama, módja, mértéke**
- ✓ Felhasználás **kizárólagos / nem kizárólagos** jellege
- ✓ Felhasználási **díj**
- ✓ A felhasználó jogosult **harmadik személynek engedélyt** adni?
- ✓ **Jogszatosság**

Erasmus+ szabályzat
I. MELLÉKLET – ÁLTALÁNOS
FELTÉTELEK (2019)

II.9. CIKK – ELŐZETESEN MEGLÉVŐ
JOGOK ÉS AZ EREDMÉNYEK
FELHASZNÁLÁSA (IDEÉRTVE A
SZELLEMITULAJDON-JOGOKAT ÉS AZ
IPARJOGVÉDELMI JOGOKAT)

II.9.1 A kedvezményezettnek az eredmények feletti (tulajdon)joga

- kedvezményezett megtartja a szellemi tulajdonjogokat

II.9.2 Előzetesen meglévő jogok

- jogszatosság vállalása a kedvezményezett részéről, arról, hogy minden joggal rendelkezik

II.9.3 Az Unió az eredmények és az előzetesen meglévő jogok felhasználására vonatkozó jogai

- Kedvezményezett az alábbi jogokat* biztosítja az Unió számára
  - **Többszörözés**
  - **Terjesztés**
  - **Átdolgozás**
  - **Nyilvánossághoz közvetítés**
  - **Dokumentumok további felhasználásának engedélyezése + ezen engedélyek csorbíthatatlansága**
- Az eredmény Unió általi nyilvánosságra hozatalakor:
  - **„© – év – a szerzői jogok tulajdonosának neve.
„Minden jog fenntartva. Az Európai Unió számára feltételek mellett engedélyezve.”**

Útravaló

- 1. Ami egyéni - eredeti jellegű szerzői jogi oltalom alatt állhat – szinte bármi lehet szerzői jogilag védett**
- 2. Automatikus az oltalom – nem szükséges levédetés**
- 3. A szerzői jogok nehezen átruházhatók és nem lehet lemondani róluk – ne is mondjunk le róluk**
- 4. A szerzői jogi felhasználások kapcsán mindig írásban szerződünk**
- 5. Tulajdonképpen mindenki szerző és mindenki felhasználó – a szerzői jog a mindennapok!**

Kérdések?

Köszönöm a figyelmüket!

Lábody Péter

peter.labody@hipo.gov.hu

LinkedIn